

Opvattingen van het college of burgemeester ex. artikel 33 Reglement van Orde. De griffie zorgt voor verspreiding. Beantwoording volgt zo snel mogelijk en in ieder geval binnen 4 weken.

Beantwoording is openbaar/~~niet openbaar~~ (doorhalen wat niet van toepassing is).

Naam en fractie: Jelmer Kruyt, Goois Democratisch Platform
Datum indiening: 31 januari 2022
Datum antwoord: 29 augustus 2022
Onderwerp: Stikstofrechten en -uitstoot bouwplannen

Inleiding

In mei 2019 oordeelde de Raad van State dat er jarenlang te weinig was gedaan om de stikstofneerslag in Nederland terug te dringen. Sindsdien mag er netto geen toename van stikstof zijn. Compensatie van uitstoot met verkregen 'opbrengsten' van voor de datum van uitspraak is (zeer waarschijnlijk) niet toegestaan.

Vraag 1

Volgens het college moet voor de huidige bouwplannen en aanvragen omgevingsvergunningen vanaf mei 2019 worden gecompenseerd met stikstofrechten ontstaan na mei 2019? Indien niet, graag onderbouwing.

Antwoord

Voor we ingaan op de gestelde vragen is het nodig om eerst uit te leggen hoe de stikstofregelgeving in elkaar zit, hoe de onderzoeken worden uitgevoerd en waaraan voorgenomen ontwikkelingen moeten voldoen.

Het is een ingewikkeld leerstuk en voortdurend in beweging. De lucht om ons heen bestaat voor ongeveer 80 procent uit stikstof (N₂). Dit is een onschadelijk gas. Maar er zijn ook verbindingen met stikstof die wél schadelijk kunnen zijn, zoals ammoniak (NH₃) en stikstofoxiden (NO_x). Bij het woord stikstof gaat het in dit verband met name om deze twee gassen.

Tot 2019 kon er voor ontwikkelingen gebruikt gemaakt worden van de PAS-regelgeving. PAS staat voor 'Programmatiese Aanpak Stikstof'. Het is tekort door de bocht om te stellen dat de Raad van State oordeelde dat er jaren te weinig is gedaan. Immers, de toets vond plaats aan een door het rijk voorgeschreven programma met bijbehorende regelgeving. De Raad van State oordeelde na het stellen van prejudiciële vragen aan het Europese hof dat de toestemming vooraf in strijd was. In de bijlage staat de tekst zoals de RvS op haar website plaatste.

Vervolgens is er door Rijk gezocht naar oplossingen omdat door het vraagstuk stikstof, maatschappelijke opgaven zoals woningbouw en landbouw in de knel kwamen. Het voert te ver om alles hier in beeld te brengen maar er is een nieuw rekenmodel gekomen de Aeriusberekening. En er zijn landelijke maatregelen genomen zoals het terugbrengen van de snelheid van 120 km naar 100 op snelwegen. Bedacht moet worden dat een gemeente weinig invloed heeft op de regelingen en de daarop volgende maatregelen en voorschriften. Het rijk is aan zet in deze.

Hoe toets je een ontwikkeling aan de regels omtrent stikstof?

Als er sprake is van een project (project kan een grote of wat kleinere ontwikkeling betreffen) binnen de gemeente moeten we nagaan of er voldaan wordt aan de regelgeving.

Kort gezegd kan een project een significante negatieve gevolgen hebben voor een stikstof gevoelig Natura 2000 gebied? In Gooise Meren hebben we twee Natura 2000 gebieden maar alleen het Naardermeer is gevoelig voor stikstof.

Deze check vindt plaats via de Aeriusberekening. Ook deze rekentool is opgesteld door het Rijk.

Bij projecten valt de toets uiteen in meerdere onderdelen. Je hebt te maken met de aanlegfase (sloop, nieuwbouw) en de gebruiksfase (de bouw is gereed en het project wordt gebruikt voor bv wonen of bedrijf).

Je voert verschillende kengetallen in van bijvoorbeeld apparaten die gebruikt worden bij de bouw, het aantal verwachte verkeersbewegingen bij de gebruiksfase. Dat alles bij elkaar bepaalt de uitkomst van de Aeriusberekening die 0,00 dient te zijn.

Eerst wordt er gekeken welke stikstof belasting de locatie had voor het project en deze wordt vergeleken met de nieuwe situatie. Als dat vergelijkbaar is of gunstiger, kan een project doorgaan. (bijvoorbeeld een bedrijventerrein wordt wonen, dan kan het zijn dat de stikstof belasting gunstiger uitpakt).

Op dit moment wordt alleen de gebruiksfase getoetst aan de regelgeving rondom stikstof door een wijziging in de regelgeving van 1 juli 2021.

Vraag 2

Kan het college aangeven of voor elk van de bouwplannen op onderstaande locaties de uitstoot is berekend en gecompenseerd?

1. Borgonden
2. Naarderheem Vivium
3. Naarderheem Plan B (110 woningen)
4. Perceel D7622 Jan ter Gouwweg
5. Gooise Warande
6. Driftweg
7. Verlosserskerk
8. Kop van de jachthaven
9. Het Anker, Muiden
10. Heidelaan / Jehovakerk
11. Hocras terrein

Antwoord

Dit antwoord is gecombineerd met de antwoorden op vraag 3.

Vraag 3

Wil het college aangeven hoeveel stikstofuitstoot verwacht wordt voor elk van de bouwplannen op onderstaande locaties en concreet met welke rechten ontstaan in welke periode deze uitstoot wordt gecompenseerd? Graag de berekeningen toevoegen.

1. Borgonden
2. Naarderheem Vivium
3. Naarderheem Plan B (110 woningen)
4. Perceel D7622 Jan ter Gouwweg
5. Gooise Warande
6. Driftweg
7. Verlosserskerk
8. Kop van de jachthaven
9. Het Anker, Muiden
10. Heidelaan / Jehovakerk
11. Hocras terrein

Antwoord

1. Borgonden
U bent geïnformeerd over de stand van zaken. Hier spelen knelpunten op het gebied van stikstof. Momenteel worden de verschillende opties onderzocht om de overschrijding op te lossen.
2. Naarderheem Vivium
Bij het ontwerpbestemmingsplan is het stikstofonderzoek als bijlage bijgevoegd. Deze kunt u inzien via ruimtelijkeplannen.nl
3. Naarderheem Plan B (110 woningen)
Deze ontwikkeling is in hetzelfde ontwerpbestemmingsplan opgenomen als onder 2.
4. Perceel D7622 Jan ter Gouwweg
Dit betreft een plan passend in het bestemmingsplan. De bouwfase is per 1 juli 2021 uitgesloten van de stikstof toets omdat het om een tijdelijke situatie gaat. De doorrekening van het gebruik is in dit geval niet nodig.
5. Gooise Warande
Dit plan is in voorbereiding en er zal onderzoek plaats vinden, zodra dat nodig is.
6. Driftweg
Zie het antwoord onder 4. Het betreft een vergelijkbare situatie met een plan dat passend is in het bestemmingsplan.

7. Verlosserskerk
Zie het antwoord onder 5
8. Kop van de jachthaven
Dit betreft een vastgesteld bestemmingsplan waar uw raad bij de vaststelling heeft ingestemd met het uitgevoerde onderzoek dat als bijlage bij het bestemmingsplan is opgenomen. U kunt dit inzien via ruimtelijkeplannen.nl
9. Het Anker, Muiden
Zie het antwoord op vraag 8
10. Heidelaan / Jehovakerk
Heidelaan 35 betreft een plan dat eveneens past in het bestemmingsplan
11. Hocras terrein
Stikstof is hier ook een van de onderzoeksvragen.

Bij de door uw raad vastgestelde bestemmingsplannen kunt u de berekeningen inzien via ruimtelijkeplannen.nl. dit geldt tevens voor het ontwerpbestemmingsplan Naarderheem.

Bij de plannen die nog in de onderzoeksfase verkeren is dat niet mogelijk.

Bij de verleende omgevingsvergunningen die passen in het bestemmingsplannen zijn deze berekeningen niet opgesteld voor de bouwfase. Een berekening voor de gebruiksfase mag gevraagd worden indien een stikstof-overschrijding wordt verwacht.

Bijlage

Tekst website RvS

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) mag niet als basis voor toestemming voor activiteiten worden gebruikt. Dat blijkt uit een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van vandaag (29 mei 2019).

Op basis van het PAS wordt vooruitlopend op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden, alvast toestemming gegeven voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor die gebieden. Zo'n toestemming 'vooraf' mag niet (meer), aldus de Afdeling bestuursrechtspraak. De besluiten over veehouderijen die in deze uitspraak centraal staan, halen om die reden de eindstreep niet. Tegen de uitspraak is geen hoger beroep mogelijk.

Toestemming vooraf...

Het PAS bevat de basis om toestemming te geven voor activiteiten die stikstof uitstoten. Het is een systeem dat aan de ene kant ruimte biedt aan activiteiten die stikstof veroorzaken, zoals vergunningen voor veehouderijen of aanleg van wegen. Aan de andere kant bevat het PAS tegelijkertijd maatregelen om de nadelige gevolgen van stikstof op natuurgebieden te verminderen. Het PAS loopt daarbij dus vooruit op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden en geeft daarbij 'vooraf' toestemming aan nieuwe activiteiten.

... mag niet, want dat is in strijd met Europese natuurwetgeving

In mei 2017 stelde de Afdeling bestuursrechtspraak vragen aan het Europese Hof van Justitie over het PAS, omdat zij twijfelde of het programma voldoet aan de voorwaarden van de Europese Habitatrichtlijn. Het Europese Hof oordeelde in november 2018 dat ook bij het PAS de positieve gevolgen van de maatregelen die in dat programma zijn opgenomen, vooraf vast moeten staan. Pas dan kan de overheid een nieuwe activiteit toestaan. Omdat het PAS niet aan die voorwaarde voldoet, mag het niet als toestemmingsbasis voor nieuwe activiteiten worden gebruikt. Bovendien wordt in het PAS ook toestemming voor activiteiten gegeven op basis van maatregelen in natuurgebieden die nodig zijn voor het voorkomen van achteruitgang van die gebieden. Ook dat mag niet. De conclusie is dat de onderbouwing van het PAS niet deugt. De Afdeling bestuursrechtspraak zet daarom een streep door de vergunningen voor veehouderijen die in de uitspraak van 29 mei 2019 aan de orde zijn en waarbij gebruik is gemaakt van het PAS.